

MAGYARI

Nagys Ramaszetter Róbert úrnak
HUNGARIA Disztér 1—2. BUDAPEST

Igazgató és felelős szerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

A kormány tárgyalásai a népkisebbségek vezetőivel

**Bethlen György volt magyarpartii elnök kedden Bucurestibe
érkezik a tárgyalások folytatására. — A német népkisebbséggel elvben megtörtént a megegyezés**

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ujjászületési Front és a népkisebbségek közötti viszony rendezése céljából a kormány illetékes tényezői és az egyes népkisebbségi megbízottak már hetek óta tárgyalnak. A tárgyalások a magyar népkisebbségre nézve is döntő fordulóhoz jutottak, s a tárgyalások további folytatása céljából kedden Bucurestibe érkezik Bethlen György gróf volt magyarpartii elnök. Tájékozott körökben a helyzetet úgy lát-

ják, hogy a tárgyalások még ezen a héten be is fejeződhetnek. A tárgyalások eredményétől persze az a fontos kérdés függ, hogy a romániai magyarság belekapcsolódik-e újból a politikai életbe.

A németekkel már elvben megegyezett a kormány, bizonyos számú helyet biztosítva nekik a Nemzeti Ujjászületési Fronton belül úgy a direktorátusban, mint a legfőbb nemzeti tanácsban

A német-lengyel viszony a további együttműködés irányában fejlődik

A lengyel érdek figyelembe vétele Danzigban és Memelvidéken. — Német gépkocsiút a lengyel korridoron keresztül

Varsóból jelentik: A Gazeta Polska foglalkozik Beck lengyel külügyminiszter berlini és müncheni látogatásával. A lap berlini tudósítása szerint Beck látogatása alkalmával megállapítást nyert, hogy a további német-lengyel együttműködés útjába semmiféle akadály nem gördül és az az öt év óta megszokott mederben tovább folytatódik. Ribbentrop német külügyminiszter márciusban vagy áprilisban viszonzozza Beck látogatását.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesítése szerint Hitler és Beck találkozója alkalmából a német kancellár biztosította a lengyel külügyminisztert, hogy Danzig és Memelvidék önkormányzatának további kifejlődésénél a németek teljes figyelembe részesítik a lengyel érdekeket. Lehetségs. hogy Lengyelország cseh-szlovák mintára megengedi a lengyel korridoron át egy olyan gépkocsiút építését, mely Keletporoszországot a német birodalom többi részével összekösse.

Fegyvercsempészési botrány Törökország kárára

A török külügyminiszter aláírása ráhamisításával a spanyol köztársaságiak részére 50 hadirepülőgépet rendeltek Amerikában. A gépeket Törökországon keresztül át is csempészték a köztársasági spanyoloknak

Istanbulból jelentik: A török sajtó nagy-zabású fegyvercsempészési botrányról rántotta le a leplet. Arról van szó, hogy a török köztársaság nevében az Egyesült Államokból 50 hadirepülőgépet rendeltek a spanyol köztársasági hadsereg részére s a repülőgépeket Törökországon keresztül csempészték el a spanyol köztársaságiaknak. A botrány főhőse a török külügyminisztérium egyik főtisztviselője és König Ekrem nevű kereskedelmi ügynöke, aki

török állampolgár. A botrány úgy pattant ki, hogy Königet Franciaországban nemrég letartóztatták. A vizsgálat megállapításai szerint a külügyminiszteri főtisztviselő meghamisította az összes szükséges aláírásokat s így többek között a külügyminiszter aláírását is ráhamisította a megrendelőlevélre.

A lapok értesülései szerint a csempészés körülbelül 2 millió török font értékben történt, ami értékben 200 millió leinek felel meg.

A gyarmatok szociális szerepe

(S. I.) — A gyarmati kérdés egyre nagyobb helyet kap a nemzetközi politikában. Majd itt, majd ott közvetlen követelések formájában jelentkeznek olyan gyarmati igények, melyek azelőtt csak könyvekben és elméletekben szerepeltek mind távoli lehetőségek.

A probléma tehát felettébb időszerű s így megérdemli, hogy megvilágítást kapjon az újságolvasó előtt, aki immár naponta találkozik e kérdéssel a nemzetközi politika beszámolóiban és a külföldi táviratok rovataiban.

A gyarmati kérdés politikai formában jelentkezik. A küzdelem akörül ma politikai eszközökkel politikai területen folyik. A probléma lényege azonban gazdasági, sőt annál is mélyebb: *szociális*.

A kettő között különbséget lehet, sőt kell is tenni. Ha csupán a gazdasági, mondjuk ki nyíltan, nyereszkeskedő oldalát nézzük a kérdésnek, azt kellene mondanunk, hogy az egész nem egyéb, mint a hatalmasok marakodása a koncok fölött.

A világ szelleme azonban lassan-lassan odáig ért, hogy a földi javak megosztásánál a szociális igazságnak, a társadalmi egyensúlynak gondolatát követi. Az egyes emberek között épenúgy, mint a népek és nemzetek társadalmában.

Ebből a szempontból azonban a gyarmati kérdés már nem csupán a liberalista tan szabad versenyének ügye, melyben az erősebb, a korábban beérkezett, az ügyesebb foglaló győz, ezt a győzelmet pedig a nemzetközi jog szentesíti, hanem mélyreható szociális probléma, az egész emberiség gazdasági és társadalmi élet-szerkezetének egyik alapvető kérdése, amittől a földgolyó egész népességének nyugalma, eredményes munkája, békés érintkezése és szabad forgalma nagyrészt függ: döntő befolyással van tehát e kérdés helyes és igazságos megoldása az országoknak, mint államoknak boldogulására, az államokon belül a társadalmi békére, a különböző osztályok békés együttműködésére s ezeken belül, az egyes ember háztartásának egyensúlyára és megelégedett hangulatára.

A szociális gondolat azt a követelést jelenti, hogy minden ember szorgalmas, becsületes munkával elérhessen annyit, amennyi a kor színvonalán a rendes megélhetéshez szükséges. Ez nem a kommunista vagyonekkozás elmélete, mely a vagyont csak forma szerint teszi köztulajdonná, de a gyakorlatban azt a hatalmat, amit a gazdasági javak irányítása ad, sokkal kisebb körök kezébe juttatja s ezzel az embernek az ember fölött sokkal nagyobb és szarnokibb hatalmat ad, mint bármilyen más gazdasági rendben.

A szociális gondolat a keresztény erkölcsi tanítás modern, korszerű alkalmazása: azé a tanításé, mely szerint a föld Isten ajándéka az egész emberiség számára, minden embernek és minden népnek isteni joga van tehát arra a részre, amely ebből az ajándékból rá esik. Ezt a tételt a katolikus morál oly következetesen viszi keresztül, hogy nem tekinti lopásnak, tehát bűnnek, amit a világ minden polgári törvénykönyve annak tekint és olyanul büntet: azt, amikor a hibáján kívül nyomorba jutott ember csak annyit vesz el a másébol.

ládját az éhenhalás-
s valóban ilyen ér-
dés, annak kitűnő
előpróbája van.

A társadalmi és politikai egyensúly azokban az országokban a legjobb, amelyek — közvetlenül vagy közvetve — gyarmati birodalmakra támaszkodnak. Ahol mindenkinek, az államnak éppen úgy, mint az egyes polgárnak bőven jut Istennek abból a nagy ajándékából, amelyet a földkerekség jelent. A szociális nyugtalanságot pedig azokban az országokban, melyek az ajándékok szétosztogatásánál kimaradtak, csak olyan politikai rendszerek tudták nyugvóponttra hozni, melyek a maguk szigorú, egyoldalú uralmát azzal indokolták, hogy éppen az ajándékok helytelen megosztásának helyesbítése miatt van szükség.

A föld ajándékainak megosztását valóban nem lehet igazságosnak nevezni, ha mérlegül ezt a nagy szociális gondolatot vesszük s nem a liberalista tannak tanítását az erősebbnek és ügyesebbnek jogáról.

Kereken 50 millió négyzetkilométer az a tengerekentúli területen, melyen ma különböző formákban (dominiomok, mandátumok, koloniák formájában) uralkodnak. E gyarmatokon 517 millió ember, tehát négyzetkilométerenként 10 ember él, míg Európában 46 lélek esik erre a területi egységre.

Ebből az 50 millió km²-ből Angliának a birtoka 318 km², vagyis a kétharmadánál több: Ezen a területen kereken 400 millió ember él, km²-ként 12 lélek. Az anyaország területe 242 ezer km², lakossága 45 millió, népsűrűség 188 lélek km²-ként.

Franciaországnak a gyarmatbirodalma 84 millió km² 41 millió lakossal, a népsűrűség 5. Az anyaország területe 551.000 km², lakossága 41 millió, népsűrűség 73 lélek.

Belgium tengerentúli birtokainak nagysága 23 millió km², lakossága 85 millió, km²-ként tehát 3 lakos esik. Az anyaország területe 30.400 km² 7,8 millió lakossal. Népsűrűség 220 lélek.

Hasonlóan kedvező a helyzete Hollandiának és Portugáliának: ennek a két kis országnak szintén aránytalanul nagy gyarmatbirodalom áll a háta mögött. A skandináv államoknak nincsenek ilyen gyarmataik, ezek azonban közvetve haszonélvezői az angol gyarmatbirodalomnak: gazdaságuk javarészt abból a szoros kapcsolatból fakad, melyben az angol gyarmatbirodalom központjával és kizsákmányolójával, Albionnal áll.

Abesszinia meghódítása óta Olaszország a harmadik helyre került a gyarmatosító hatalmak sorában: 3,1 millió km² területnek és 14 millió bennszülöttnak az ura. Sok munkára és tőkére lesz azonban még szükség, amíg ez a hódítás valóban jelentőssé válik.

A legnépesebb és leginkább iparosított államnak, Németországnak azonban, amint tudvalevő, egyetlen négyzetkilométer gyarmati birtoka nincsen. De nincsen más olyan országoknak sem, melyek ilyen tengerentúli birto-

koknak mind népi feleslegük, mind iparuk szempontjából nagy hasznát vennék, mint Lengyelország, Svájc és Csehszlovákia. A távolkeleten pedig hasonló a helyzete Japánnak.

Az aránytalanság tagadhatatlan. Ha ezt nézzük s igazi jelentőségét lemérjük, hogy a nyugtalanság, mely a gyarmati kérdés körül mutatkozik, nem pusztán imperializmus, ahogyan régebben elkönyvelni szokás volt, hanem a nemzetek nagy társadalmának szociális nyugtalansága, mely a egyensúly felé törekszik.

Dr Tóth Tihamér püspök a katolikus sajtó és a közönség viszonyáról

Dr. Tóth Tihamér, veszprémi püspök, a neves egyházi író, vasárnapi szentbeszédében, amelyet a rádió is közvetített, a katolikus sajtó és a közönség viszonyával foglalkozott. Dr. Tóth Tihamér püspök beszédét két részre osztotta. Az első részben rámutatott a sajtó hatalmára és jelentőségére. Beszélt azokról a magukat jó katolikusoknak valló egyenekről, akik rendszeresen eljárnak a templomba, végighallgatják a szentbeszédet is, sőt az áldozást sem hanyagolják el, de a napi szellemi táplálékukról azok gondoskodnak, akik nem a katolikus hitért, hanem ez ellen tevékenykednek.

Vannak olyanok, — mondotta dr. Tóth Tihamér, — akik fölülesen legyintenek az intézőre és azt mondják: „tessék csak megbízni bennem, nem lehet engem befolyásolni. Csak azt akarom tudni, hogy az ellentábor hogyan vélekedik rólunk.” Ez az érv azonban egy pillanattal sem helytálló. Anyi, mintha valaki a malomba menné és azt állítaná, hogy ő nem lisztelkedik be. Bár semmihez sem nyúl, mégis liszt rakódik reá. Az újság, amely nem a krisztusi hit jegyében készült mérleg, mert nincs borzalmasabb fegyver, mint pszichos kézben a toll. Egy mázsa papírral nagyobb lehet robbantani, mint ugyanannyi dinamittal. Az újság egy héten hatszor prédikál, a pap azonban csak egyszer. A nem-katolikus újság, a katolikusok fegyelmezetlensége folytán, kétszeresen árt: elszedi pénzünket és megmérgezi lel-

künket. Felkeres naponta az otthonunkban s ha heteken, hónapokon, éveken keresztül az ő álláspontját hangoztatja a családban, lassan a magáéhoz hangolja annak véleményét. Az ember úgy gondolkozik, amilyen újságot, vagy könyvet olvas.

— Bécsben. — folytatta beszédét dr. Tóth Tihamér, — amíg a hatalmi szó el nem némtotta, egy nagy katolikus lap jelent meg: a Reichpost. Amikor az újság székházában jártam, egy hatalmas feszületet láttam ott és eszembe jutott az archimedesi gondolat: „Adj nekem egy pontot, ahol megvessem lábamat és kifordítom sarkából a világot. Ma, a szörnyű világnézeti harcok idején, egy szilárd pontra kell visszahelyeznünk a kifordított világot: a keresztre. Ebben a munkában minden öntudatos katolikusnak részt kell venni azáltal is, hogy olyan lapot olvas és hordat, amit krisztusi nyelvezeten írnak.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Hógolyó

Írta: Mátolcsy Andor

1.

— Egy úrfurma — dugta be fejét az ajtón a takarítóasszony — sürgősen beszélni akar az úrral. Üzleti ügy.

Kovács István, a Magyar-Svéd Iparbank főpénztárosa föltolta homlokára szemüvegét, végignézte élete megkeserítőjét, aztán azt mondta:

— Bizonyára ön is tudja, hogy állandó könyvtárnokom van, zongorát és porszívógépet pedig már évek óta nem veszek. Dobja ki!

— Bocsánat, nem akarok betolakodni, — tolatkodott be az asszony háta mögött most a szobánforgó úrfurma —, de nem ilyen ügyben jöttem. És az ön Lámpás-utcai telkét akarom megvenni. Egyébként Kis Péter ügyvéd vagyok. Jó napot kívánok.

— A telek — mondta Kovács István az öreg emberek konok mosolytalanságával — nem eladó. Egyébként Kovács István vagyok. Ajánlom magamat.

Szólt és visszahúzta szemére pápaszemét, finoman, diplomatikus módon jelezve, hogy az ügyvel egyelőre nem óhajjt bővebben foglalkozni.

Kis dr azonban nem volt jártas a diplomácia fogásaiiban és továbbra is maradt. Maradt és újra beszélni kezdett:

— A telekért — folytatta óvatosan forgatva szájában a szavakat — alkalmam van négymillió-öttszázezer leit kínálni.

Kovács újra föltolta szemüvegét:

— Ön megbolondult, — jelentette ki meggyőződéssel, — de engem...

— Bocsánat, nem akarok közbevágni — vágott közbe az ügyvéd, — de ki kell jelentenem,

hogy ez egészen fontasztikus, mondhatnám úgy is, fantasztikus nagy összeg azért az alapjában szép, de nem nagy telekért. Megbízóim egészen speciális okokból kifolyóan hajlandók csak ezt az összeget kifizetni, természetesen készpénzben, azonnal és ha on ezt az alkalmat, Isten ne adja, elmulasztaná, ki tudja, kínálkozna-e még az életben hasonlóan kitűnő alkalom.

— Ez lira, — mondta Kovács István nyugodtan —, ami engem nem érdekel.

— De kérem! — méltatlankodott és tiltakozott ijedten az ügyvéd!

A másik azonban leintette.

— Most én szeretnék beszélni. Ön megbolondult az őszinte meggyőződésben. Ez a meggyőződés azonban nem akadályoz meg engem abban, hogy ennek az örültségnek momentán az én javamra mutakozó előnyeit ki ne használjam. A telket természetesen eladom. Hagyja itt kérem a címét, hogy hol írhatom alá a szerződést és hol vehetem fel a pénzt. Valameilyik délelőtt majd benéznek Ajánlom magamat.

Szemüvegét újra szemére húzta és finoman jelezve, hogy nem akar az ügyvel többet foglalkozni, kezdett olvasni. Az ügyvéd azonban még mindig nem mozdult.

— Bocsánat, a legkésőbbi határidő, ameddig ügyfelem var, holnap déli 12 óra. Eddig az időpontig a szerződést perfektuálni kell. Egyébként itt a névjegyem.

A másik nem felelt és finoman jelezve, hogy az ügyvel nem óhajjt tovább foglalkozni, hatat fordított az ügyvédnak.

2.

Kovács István nem volt érzélgős férfiú, de most mégis érzett valami kis fura, meghatott szorulást a torkában, mikor szembenállt a Lámpás-utca 2/c. alatt húzódó, két ijedt kis viskóval. Fűgedinek, a sánta suszternek a műhelyével és a süket Suhajda fűszerboltjával.

Ez a két kis viskó eddig az övé volt, de harminc perc múlva már nem lesz az övé. Igaz, sok haszna nem volt belőlük, bár egyik sem fizetett már évek óta. A nagyértékű telekkel, amelynek értékéről csak tegnap értesült, eddig csak baj volt. Örökös szaladgalás az adóhivatalba; levelezés a városházzal; nagy szárga horítékok, amiktől jobban undorodott, mint a kelkáposztától: ezek jelentették számára a viskókat.

És itt, a két koszos bódé helyén, ragyogó palota fog emelkedni, csupa beton, csupa üveg, csupa csempe! Olyan, mint a körülötte magába lendülő új paloták. (Amulva nézte ezeket a téli napfényben szikrázó épületremekeket, amelyeket most látott először. Persze, évek óta nem járt erre, azért sem tudta, miért ugrott hirtelen ilyen magasra kis telkének az ára.)

Tiszta üvegből és kovacsolt vashól lesz majd a kapu, az új, hatemeletes márványpalota kapuja, ott, ahol most a sánta Fűgedi táblája piszkoskodik és a kapu mögött, a csempével kirakott hatalmas előcsarnokban, egész éjjel fog égni egy nagy tejüveg-gömb. A földszinten előkelő üzletek lesznek, amelyeknek óriási portáljai körül neonlámpák cikáznak majd. A házban halk búgással két lift fog le- és felsiklani, fent a magasban pedig, ahol most fagyasztó szelek csatáznak, meleg lesz, központi fűtés, jó illatú szobalevegő.

Egy pillanatra kitágította szemét és lelkében apró, színes gondolatok gyúltak ki.

Ebben a pillanatban egy jól irányzott hógolyó úgy mellbe vágta, hogy elállt a lélekzete.

3.

A két kis bolt körül nagy csődület támadt. A csődület közepén Kovács István, a Magyar-Svéd Iparbank főpénztárosa, most már nagyon bánta, hogy nem hagyta abba a dolgot, hogy lármázni kezdett. Télikabátjáról kedvetlenül ver-

A spanyol nemzetiek teljesen felszabadították Leridát és környékét

Salamancából jelentik: Moscardo tábornok nemzeti csapatai átkeltek a Lerida melletti folyón és felszabadították a város modern negyedét. Egy másik nemzeti csapat egy községet szállt meg Leridától keletre 7 kilométernyire s ezáltal teljesen felszabadult Lerida a köztársaságiak ágyutüzétől is.

A magyar külügyminiszter január 20-án Berlinbe utazik

A németországi út után januárban még egy másik fővárosba is ellátogat. A magyar diplomáciai testület új egyenruhája

Budapestről jelentik: A „Hétfői Lapok” jelentése szerint gróf Csáky István külügyminiszter január 20-án Berlinbe utazik. Csáky utazását diplomáciai körökben nagyjelentőségűnek tartják. A magyar külügyminiszter január folyamán még egy másik ország fővárosába is ellátogat, előbb azonban a németországi út történik meg. A berlini látogatással gróf Csáky István meg akarja erősíteni a magyar külpolitikának azt az álláspontját, hogy Magyarország most még erősebben, mint valaha a berlin—római tengely irányvonalaiban független külpolitikát akar folytatni.

A lap arról is hírt ad, hogy rövidesen megváltozik a magyar diplomáciai testület egyenruhája. Az új egyenruha sötétkék szövetből készül, a kabátot ezüst gombokkal és sujtásokkal. A kabát ujján paszomány lesz, amely a diplomata rangját jelzi. A köpeny szintén sötétkék szövetből készül a kihajtókán rangjelzéssel. A külügyminiszter valószínűleg fehér kihajtot kap, rangja jelzésül.

Gróf Csáky István és kísérete január 20-án már az új egyenruhában utazik Németországba.

DARÁNYI KÁLMÁN VOLT MAGYAR MINISZTERELNÖK HAZAÉRKEZETT NÉMETORSZÁGBÓL

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán volt magyar miniszterelnök most érkezett haza Németországból, ahol Badenben ült. Hangsúlyozták, hogy Darányi nem folytatott politikai tanácskozásokat Németországban. Érdekes körülmény, hogy Mikecz Odön volt igazságügyminiszter szintén Badenben tartózkodott és most ő is szintén hazatért.

deste le a szétporlott hógolyó nyomait és ingerülten nézte a tömeget, amely mindjárt összeverődik, ha valami kis botrányt szagol.

— Nézze, Fügedi, — mondta kedvetlenül az előtte vigyázza merevedő sánta suszternek — engem tulajdonképpen már nem is érdekel az egész. Pofozza meg, ha úgy tetszik, a kölykét, vagy ne pofozza meg, én erre a tájra többet úgysem jövök. Nekem harminc perc múlva több közöm magukhoz már ugysem lesz. Én most elmegyek egy Kis Péter nevű fiskálishoz és úgy eladom neki ezt az egész vacakot bódéstól, cipőpasztától, gyerekkestől, hógolyóstól, mindenestől, hogy csak úgy ropog. Azt aztán már az új tulajdonossal intézzék el, mit fog szólni, ha kedves csemetéit őt is gyomron hógolyóval bízák.

Fügedi elsápadt és kezével bizonytalan mozdulatot tett.

— Hogy tetszett... izé... hogy a nagyságos úr el akarja adni... hehe... de úgy-e, csak viccelni tetszik?

— Nem viccelek — felelte a másik mosolytalanul. — Komolyan beszélek.

— Aztán csak nem húznak fel itt is egy iszonyú épületet, mint a szomszédba? — kérdezte sápadtan Fügedi.

— De alighanem.

A sánta suszter megtántorodott és olyan mozdulatot tett, mintha bele akarna kapaszkodni a fagyba.

— Akkor hát Isten irtalmazzon nekünk, nagyságos uram. Eddig se igen bírtuk a bért, hát még egy olyan fényes palotában!

A másiknak a szája mellé kemény vonás véődött. Vállat vont. Arról ő igazán nem tehet.

4.

Merev, nádszálegyenes tartással, a sarkokon éles derékszögben vágva át a túlsó oldalra, illatos, nehéz meggyfábólival kemény ütéseket dobantva a járdán jéggé fagyott hószőnyegre, ha-

ladt Kovács István Kis Péter dr. irodája felé, amikor valaki megrántotta a kabátját. Egy pillanatig ugyan azt hitte: csak véletlenül ütődött neki valaki, de amikor kitért a sánta kis veréb-száját a futástól lihegő, pihegő kisleány, Kovács István ráeszmélt, hogy szándékosan álltak elébe.

— Bácsi kérem! — kiabálta a sírós, cérnavékony, elfült gyerekhang. — Bácsi kérem, ne tessék a boltot eladni. Sose leszek többet rossz és az is csak véletlen volt, nem akarattal és csak még most az egyszer tessék megbocsátani.

A mosolytalan öregúr egy fázós képű, ijedt kisleányt látott maga előtt, akinek aranyos hajában hőszemesek csillogtak. Egy szót se értett az egészből.

— Mit akarsz? — mordult nem túlságosan barátságosan a kisleányra.

Az egy pillanatra meghökkenett, eszébe villant, hogy most lassan, de biztosan a nyakába kapni, aztán messzi futni, de összeszedte magát és bátran belenézett a másik, bozontos szemöldök alatt villogó szemébe.

— A papa, kérem — szepegte — most str odahaza és azt mondja, hogy a bácsi el akarja adni a boltot azért, mer én hógolyóval megdobtam és akkor nekünk végünk van, mehetünk koldulni.

A kiszáradt arcú ember ránézett a gyerekre.

— Hát ki vagy te tulajdonképpen?

— Én Fügedi Zsuzsika vagyok, kérem.

— Ugy — bólintott a komorkéjú férfi. — Hát te dobtál meg engem?

— Igen — felelte a gyerek megszeppenve és stmenet nélkül bógni kezdett.

A másik egy pillanatig meglepődve nézte a gyerek két nagy, ijedt, kék szemét, amelyből gátalanul csurgott a könny. Azt mondta kurtán, parancsolóan:

— Ne dögj! Ráfagy a képedre ebben az időben.

Lassa végre mindenké!

Minden Aspirin-tablettába bele van vésvé a Bayer-kereszt. Ugyeljen erre a jelre saját érdekében. Utasítson vissza minden utánzatot, vagy pótlékot, mert ezekkel csak érthet magának.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTTEL.

Pál jugoszláv kormányzó herceg Romániában

Az ittléte alkalmából rendezett vadászatra a bucarestii diplomáciai kar több tagja is meghívót kapott

Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv régensherceg Romániába utazott, ahol II. Károly király tiszteletére rendezett vadászaton vesz részt. A vadászatra meghívást kapott a bu-

resti diplomáciai testület több tagja is. Ebből jól értesültek arra következtetnek, hogy a vadászatra alkalmából a két államfő között beható politikai megbeszélések is lesznek.

Aztán kihúzta a zsebkendőjét és letörülte a gyerek elkékült arcát.

5.

Mikor a kitűzött idő már vagy egy órával elmúlt, az ügyvéd taxiba vágta magát és elhagyta Kovács István lakására. Az öregúr otthon volt és azzal volt elfoglalva, hogy egy madárketrecet bontott ki a csomagolásból. Az ügyvédben, Kis Péter dr.-ban elhült a vér:

— Ön emiatt várat minket?

A másik csak akkor ismerte fel az ügyvédet, Derült, széles mosolyra húzódott az arca.

— A, dehogy.

— Hanem?

— Hanem azért, mert megdöntöttem a dolgot. Nem adom el a telket.

— Nem adja el? — futott ki a vér az ügyvéd arcából. — Csak nem kevesli ezt a horribilis összeget? Ez olyan ár...

— A legremekebb ár. Eszembe sincs, hogy keveseljem. Még soknak is tartom. De mégsem adom el. Egyszerűen azért, mert nem akarok a telektől megválni.

Mielőtt az ügyvéd felforhatott volna a dühtől, nyílt az ajtó és egy vékony kis gyermeklány jelent meg a küszöbön. A kislány apró szarkában egy sárga kanárit gyömmöszölt és szemében, kék, kisírt szemében határtalan boldogság ragyogott.

6.

Már újra zöldülni kezdett a suszterbolt körül az üres, gödrös telek, az illatos tavaszi napfény pedig teljes pompájában ragyogott, amikor váratlan vendég érkezett Fügedi mesterhez. Kovács István.

— Hát az úgy van, — mondta az öregúr, mikor a suszter ájult boldogsággal ültette le egy hirtelen megtisztított székre —, hogy mindig az van jól, ami és ahogy történik.

Fügedi mester kissé értelmetlenül bámolt a

A január 15-ig életbelépő új állami költségvetés magasabb a múltévinél

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszter átrátot intézett a többi miniszteriumokhoz és különböző állami intézményekhez, amelyben közölte, hogy az 1939-40. pénzügyi év költségvetését január 15-ig össze kell állítani. Egyidejűleg a pénzügyminiszter összeállította azokat az elveket is, amelyek szerint az új költségvetés elkészítendő.

Az új költségvetési tervezet tartalmazni fogja az új pénzügyi év előirányzatait (ugy a bevételeknél, mint a kiadásoknál), valamint a folyó pénzügyi év első kilenc hónapjának eredményeit.

Ertesüléseink szerint a költségvetés összege magasabb lesz a folyó évinél. A többletbevétel érdekében a pénzügyminiszter nem fogja emelni az adókulcsokat, ellenben az adóalapokat jobban ki akarja mélyíteni vagyis a folyó évi adókulcsok alkalmazásával egyes adóalapokat emelni fognak.

Negyvennyolc óráig szünetelt a vasúti forgalom Szatmár és Máramarossziget között

Szatmár. Saját tud. Ismeretes, hogy a bécsi döntés után a szatmár-szigeti vasútvonal esh területen fekvő részéből egy nyolc kilométeres szakasz Magyarországhoz került. Mivel ennek következtében a román és a magyar kormányok között vasúti egyezmény megkötése vált szükségessé, ennek megtörténteig Szatmár és Sziget között leállt a vasúti forgalom.

Két héttel ezelőtt a bucaresti vasúti vezérigazgatóság értesítése alapján a vonatok közlekedése Magyarországon és Kárpátalján keresztül megindulhatott Sziget felé. Szombaton hajnalban a személyvonatot menetrendszerinti pontossággal indították el a szatmári állomárról, a vonat azonban csak Halmiig mehetett. Ott azonban kiderült, hogy a munkácsi események következtében a vonatok a helyzet tisztulásaig, nem közlekedhetnek.

Az illetékes hatóságok közbenjárására a forgalom, negyvennyolc órai szünetelés után, hétfőn hajnalban újra megindulhatott.

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn éjjel 1 óra körül újra megnyílt a vasúti forgalom Halmi és Máramarossziget között, amely január 6-án megszakadt volt. Ugy a személy, mint a teherszállítás a korábbi módon történik.

másikra, de azt nem zavarta a suszter csodálkozó nézése.

— Egyszerű — mondotta kizökkenthetetlen nyugalommal — arról van szó, hogy a telket most mégis eladtam. Egy megvadult amerikai, aki valami alapítványt hagyott hátra, végrendeletében úgy intézkedett, hogy az alapítvány házáat pont erre a telekre kell felépíteni. Mellesleg ez a megvadult egyén valami nagybátyámféle, aki ilyen közvetett módon akarta levezekelni bűneit, hogy életében soha egy centet sem adott családjának és ilyenképpen akarta egyébként igazán nem nagy értékű telkem árát felverni. Kettő lényeges csak. Az egyik, hogy én ezt a telket hajlandó lettem volna odaadni, de a kislánya közbelépése következtében nem adtam. A másik pedig az, hogy a mai napon aláírtam egy szerződést, melynek értelmében a telket hatmillióhatszáz ezer leért a Shmith-Foundationnak engedtem át. Egyszerű számtani műveletről van itt szó: mindössze kivonásról.

Fügedi mester, aki eddig gyanakodva figyelte az öregúr szokatlan bőbeszédűségét, most hirtelen megerősítve látta véleményét, amely már rég gyökeret vert benne. Az öregúr megböfundult! Semmi kétség, mert most hirtelen benyúlt a zsebébe, kivett belőle egy sárgafedélű kis könyvet és így szólt:

— Egyszerű kivonás az egész, melynek különbsége, azaz 2 millió lei természetesen Zsuzsikát illeti meg. Ezt az összeget tehát takarékbetéti formájában itt is hagyom. Na, Isten vele, Fügedi, most sietek, mert várnak rám a városban.

Egyenes, merev tartással vonult ki az ajton, melynek nyílásán nagy, meleg csóvákban ömlött be a tavasz.

Szatmáron és Nagyváradon minden polgárt közmunkára köteleznek

A közigazgatási törvény közmunkaszolgálati rendelkezéseit a városokra is kiterjesztik

Szatmár. Saját tud. A város vezetősége, az új közigazgatási törvény alapján, szabályrendeletet készített, amelynek értelmében minden 21 évet betöltött és a hatvanadik életévet el nem ért férfi, ha állandó lakhelye a város területén van, közmunkára kötelezhető. Ugyanakkor a városi ügyosztályok megkezdték azoknak az egyéneknek a kijelölését, akikre a szabályrendelet vonatkozik. A polgármester nyilatkozata szerint a város vezetői csak a törvény szellemében jártak el, amikor a közmunkaszolgálatot a városban is bevezették.

A falvak népe tudvalevően már az elmúlt évben is végzett közmunkát. Szatmár-megyében közel tízmillió lei értékű útjavítási, töltés-építési, valamint más, hasznos közmunkát végeztek el 1938-ban.

Azok a városi polgárok, akik a közmunkaszolgálatot személyesen nem akarják elvégezni, vagy ebben akadályozva vannak, kötelesek naponta 50-70 leies megváltási árat fizetni. A közmunkaszolgálatot évi öt napban állapították meg.

Nagyvárad. Saját tud. A közmunka kötelezettséget Nagyváradon is bevezették. Mentessülnek a közmunkakötelezettség alól az aktív katonák, a nők, a kiskorúak és a 60 éven

felüli férfiak és a rokkantak, akik hivatalos tisztifőorvosi bizonyítvánnyal bizonyítják munkaképtelenségüket. A munkára kötelezettek minden év január 1 és február 15 között nyilatkozatban kötelesek közölni, a város pénzügyi osztályánál, hogy teljesítik-e a közmunka kötelezettséget, vagy kifizetik a megváltást. Azok, akik ezt a bejelentést nem teszik meg idejében, 75 lei napi megváltást kötelesek majd fizetni.

A szabályrendelet 9. szakasza értelmében a befolyt összegek csak útjavításra fordíthatók.

Azok ellen, akik megváltásra kötelezték magukat és az összeget két évnegyedben nem fizetik be, közigazgatási úton vezetnek végrehajtást. Azok, akik a közmunkakötelezettséget vállalták, 3 nappal előbb értesítést kapnak a városi főmérnöki hivataltól, hol kötelesek lapáttal és felszereléssel jelentkezni.

Azok, akik nem teszik meg a kötelező bejelentést és visszautasítják a közmunkára való jelentkezést, minden napra háromszoros bírságnak teszik ki magukat. A bírságot a járásbíró-ság mondja ki és he nem hajtás esetén a Btk. értelmében az ügyészség változtatja át közmunkává.

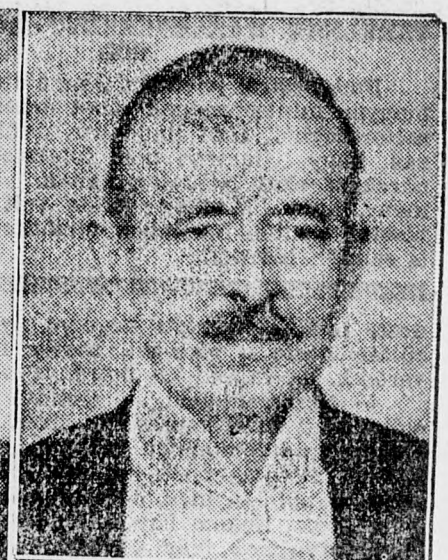
Az elmúlt év nagy halottjai

Mária királyné

Averescu marsall

Cyrill orosz nagyherceg

XIII. Alfonz spanyol exkirály legidősebb fia, aki egy autókarambol következtében elvérzett

Hlinka páter

Fey őrnagy, az osztrák politikai élet egyik volt vezére, aki családjával együtt öngyilkos lett

Ungvár közelében újabb határzavaró támadás történt

A munkácsi ostrom halottait óriási tömeg részvéte között temették el vasárnap délután. — A magyar-cseh közös bizottság határozatára a csehek kiüritik Munkács környékét

Ungvárról jelentik: Kárpátalján a nyugtalanság tovább tart. Január 7-én a cseh reguláris csapatok és ukrán bandák támadása az Ungvár közelében fekvő Nagygejői község mellett megismétlődött. Este 9 órakor mintegy 200 főre tehető fegyveres alakulat támadta meg a magyar határőröket, akiknek jeladására rövidesen a helyszínre érkezett a honvédek erősítése. Ilyenformán a csehek támadását rövid harc után visszautasították. A csehek visszavonultak a demarkációs vonalon túlra, de még onnan is tovább lövöldöztek. Később foszforos golyókkal lötték a községet. Ennek következtében három ház kigyulladt. Magyar részről nincs áldozata a harcnak, a csehek vesztesége nem ismeretes.

Munkácsról jelentik: Hatamas részvét mellettem temették el vasárnap délután 2 órakor a véres munkácsi Vizkereszt áldozatait: 6 férfi halottat és egy ruszin asszonyt, akit Oroszveg községben a támadó cseh katonaság gépfegyvergolyója ölt meg. Ez az asszony tíz gyermekét hagyott hátra.

A hét halottat Munkács főterén ravatalozták fel. Kóporsóikat koszorúk száza fődte, melyek között ott volt a magyar kormány óriási koszorúja is. Ezt a temetésen megjelent Jaross Andor miniszter hozta magával. A temetésen óriási tömeg vett részt. A halottakat római katolikus, görög katolikus és református szertartás szerint temették. A szertartások lezajlása után Vozáry Aladár munkácsi országgyűlési képviselő mondott beszédet, melyben megállapította, hogy a január 6-iki eseményeket sem letagadni, sem meghamisítani nem lehet, mert a hősi halottak némaságukban is mindennél jobban bizonyítanak. Ezután több kilométeres gyászmeneben kísérték ki a munkácsi véres harc hősi halottait a temetőbe.

Munkácsról jelentik: A magyar-cseh közös bizottság, mely már szombaton megkezdte munkásságát, tovább folytatja a január 6-iki események kivizsgálását. A magyar kormány megbízottai azt a javaslatot terjesztették elő, hogy a csehek a nyugalmi állapotok könnyebb helyreállítása céljából ürítsék ki Munkács környékét. A csehek ezt az ajánlatot elfogadták és megígérték a Munkácsváralja, Lovacska, Kőlcseánytól északra, valamint a Felsőkelepecig nyugatra terjedő vonal kiürítését. Megígérték továbbá a cseh kormány az elvitt anyagok visszazállítását is. Hasonlóképpen mindkét részről kölcsönösen kieserélik a foglyokat is.

A FRANCIA ÉS A ROMÁN SAJTÓ MEG- ALLAPÍTÁSAI A MUNKÁCS ELLENI TÁMADÁSRÓL.

Párizsból jelentik: A Munkács elleni támadás nagy megütközést keltett a francia közvéleményben. A lapok ugyan remélik, hogy sikerül az ellentéteket eloszlatni, de egyöntetűen megállapítják, hogy a mai helyzet lehetetlenné vált Kárpátalján. A *Paris Midi* keserű hangon állapítja meg, hogy a vizkeresztői támadás egyetlen eredménye több halott és sok sebesült. A *Paris Soir* és *Ce Soir* is foglalkozik az eseménnyel és megállapítja, hogy a Munkács környékén történtek legjobban bizonyítják, hogy az ukrán kérdés sürgős megoldása nagyon is időszürevé vált.

Bucurestiből jelentik: A román sajtó is nagy cikkekből foglalkozik a munkácsi támadás ügyével, melynek lefolyását részletesen és tárgyilagosan ismerteti. A lapok széles terjedelemben közlik a magyar részről kapott jelentéseket.

Volosin ruszin miniszterelnök 25 községet ajánl föl Ungvár és Munkács átadásáért cserében Magyarországnak

Budapestről jelentik: A *Virradat* című lap értesülése szerint a Kárpáti Magyar Hírlap egy különös ajánlatról ír. Eszerint Volosin ukrán-ruszin kormányának Budapestben tartózkodó két megbízottja ajánlatot tett a magyar kormánynak, hogy abban az esetben, ha Magyarország átengedi Volosinéknak Ungvárt és Munkácsot, az ukrán-ruszin kormány visszaad Magyarországnak 25 községet. A magyar kormány visszautasította az ajánlatot. Fenczik István ruszinföldi képviselő kijelentette ezzel kapcsolatban, hogy az ajánlatot csak rossz tréfának kell tekinteni.

kácsot, az ukrán-ruszin kormány visszaad Magyarországnak 25 községet. A magyar kormány visszautasította az ajánlatot. Fenczik István ruszinföldi képviselő kijelentette ezzel kapcsolatban, hogy az ajánlatot csak rossz tréfának kell tekinteni.

Nagyarányú ékszercsempészség a román-magyar határon

Budapestről jelentik: A magyar rendőrhatalóságok nagyarányú ékszercsempészséget lepleztek le, mely hetek óta folyt a magyar-román határon. A rendőrség emberei már régebben figyelik, hogy Kőtegyán határmenti községben Szabó Mihály vasúti háza előtt rendszeresen megáll egy elegáns gépkocsi, amelyből egy perzsabundás nő szokott kiszállni, aki táskával kezében besiet a vasúti házába.

A rendőrség szemmel tartotta Szabó Mihályt, akinél több ízben feltűnt Teorian Juon romániai vasúti is. Adott pillanatban a rendőrség emberei behatoltak Szabó házába és rajtaütöttek, midőn a két vasúti újabb, nagyobb ékszercsempészt készített elő Magyarországból Romániába való átcsempészség céljából. Szabót és Teoriant letartóztatták.

Vallatásuk közben elmondták, hogy az ékszercsempészséget már hetek óta üzik és a magyar területéről áthozott ékszereket egy román területen levő bankban helyezték el. A kötegyáni rendőrség megkeresésére a budapesti rendőrség őrizetbe vette Braun Józsefné pesti lakost, egy ismert ügynök feleségét, aki az elegáns autósőhölgygyel azonos. Braunné azt vallotta, hogy a csempészség értelmi szerzője Teschler Jánosné szintén budapesti lakos, akit a rendőrség azonnal előállított. Az ügy szereplőinek vallomásából kiderült, hogy Szabó Mihály lakásán még nagyjértékű ékszerek várnak elszállításra. A házkutatást végző rendőrök Szabó lakásán még több száz ezer pengő értékű briliáns és arany holmit találtak.

Külön bizottságok döntenek a cégbejegyzési törvény alkalmazásáról

Temesvár. Saját tud. A Kereskedelmi és Iparkamara Bucurestiben érdeklődött az új cégbejegyzési eljárásokra vonatkozólag. A kamara azt a választ kapta, hogy az igazságügyi miniszter a közeli napokban bizottságokat fog kinevezni a helytartósági városokban levő Kereskedelmi és Iparkamarákhoz és ezek a bizottságok döntenek majd a cégbejegyzési törvényekről.

Enyhítik a magyarországi zsidótörvényben tervezett szigorításokat

Budapestről jelentik: Hétfő estére összehívták a Nemzeti Egységpártjának bizottságait a zsidótörvényjavaslaton való módosítások megbeszélése végett. Hír szerint a javaslaton több enyhítést eszközölnek. Ezek között a félvérek részesülnek enyhébb elbírálásban és a hadiárvékat, valamint a különböző keresztény egyházak és felekezetek papjait kivesszük a zsidó rendelkezések alól. A javaslat egybként már esütörtökön a Ház bizottságai elé kerül.

Tunyoghy Lajos tenkei bankigazgató halála

Tenkéről jelentik: Bihar megye közéletét nagy veszteség érte. Vasárnap reggel 4 órakor váratlanul meghalt Tunyoghy Lajos nyugalmazott főszolgabíró, tenkei bankigazgató.

Tunyoghy Lajos, az impériumváltozásig a megyei közigazgatásnál töltött be jelentős pozíciót, majd áttért a gyakorlatibb pályára s igen tehetséges bankigazgató lett Tenkén. Természetesen a volt Magyar Párt életében is élénk szerepet vitt s a párt alelnökévé is választotta. Szerényen, visszavonultan élt családjá körében s még a váratlan szerencse sem zökkentette ki a megszokott életmódból. Tavaly ugyanis egymilliót nyert sorsjegyen.

De egy évig sem örülhetett a szerencsének: az 53 éves férfit néhány nappal ezelőtt agyvérzés támadta meg, majd vasárnap hajnalban agyvérzést kapott és meghalt. Felesége, fia és leánya gyászolják.

Temetése kedden délután 2 órakor lesz Tenkén.

Chamberlain és Halifax római útja

Funk német gazdasági miniszter az olasz fővárosban

Rómából jelentik: Mint ismeretes, Chamberlain angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter kedden reggel indul el Londonból római útjára. Ezzel kapcsolatban vasárnap Ciano gróf olasz külügyminiszter és lord Perth római angol nagykövét között hosszabb tanácskozás folyt le, melyen Chamberlain római látogatását beszélték meg.

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban tartózkodó Funk német gazdasági miniszter tiszteletére Guarnari, az olasz devizagazdalkodás főnöke vacsorát adott. Guarnari pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy Németország és Olaszország feladatai gazdasági téren nagy vonalakban azonosságot mutatnak, mert mindkét ország elsősorban a saját erőfeszítésaira kíván támaszkodni.

Funk válaszában kifejtette, hogy Németország és Olaszország között alapvető gazdasági kérdésekben a legteljesebb együttműködés lehetséges.

— Ily módon — mondta a német gazdasági miniszter — a régi gazdagok szegényekké és az ifjú szegények gazdagokká válnak.

POLYAK ISTVAN:

RÓMAI LEVÉL

Ünnepel az olasz főváros

Róma, január hó.
Valljuk csak be őszintén, hogy a mi egyházi ünnepeinknek alig van valamelyes külső látszata, amikor az ugyanakkor nem hivatalos munkaszünet is. Különösen a városainkban, ahol kevesen vagyunk, ahol az élet irama nem engedi meg, hogy félreálljunk. De még ha ünnepelünk is, ünnepeink elvén a többség tengerében. Falvainkban más a helyzet. Ott még van ünnepnap. Igaz, hogy sok helyen elkezdte már a hitetlen nemtörődömség a falu ünnepeit is.

Mennyire irigyléreméltó ez az olasz nép, amely nemcsak tud, de akar is ünnepelni. Ugy, hogy minden ünnepi külsőt ölt magára. Nem mondom, a nagyváros bonyolult gépezete működik; az autóbusz, a villamos, az élelmiszerárús és a többi szükséges ünnepontó nem ünnepe. De már a postás nem hordja a levelet, a közhivatalokban sem dolgoznak, a katonák kiemelt kapnak, az emberek ünnepi ruhát öltenek és a templomok megtelnek. Ünnepe van. Nem „egyházi” ünnepe, hanem egyszerűen ünnepe.

Csodálatosan nagy ajándéka az Istennek a hitben való egység. Amikor az élet legfontosabb megnyilvánulásában egyformán gondolkodik mindenki és nincs szükség félmegoldásokra és megalkuvásokra. Amikor a hívő lélek szabadon kiélheti vallásos érzéseit, ünnepi örömet, katolikus öntudatának teljességét.

Ilyenkor a Szent Péter katedrálisban nagy tömegek fordulnak meg.

Bernini trónusa alatt ünnepi mise folyik. A szentmisében ott van Pacelli bíboros is.

A Pincion, a Trinita dei Monti előtt hatalmas, karsu oszlop és rajta a Szűzanya szobra. Itt is ünnepe van. A Szent Péter kónolya méltóságú környezetéből kihozták az ünnepet ide a virágok, az újjongás, a zenekar, a népének közé. Róma népe a maga közvetlen gyermeki lelkiületével ünnepe. A szobor talpatát teljesen beborítja a rózsakerdő. Még mindig jönnek. Édesanyák, apák, gyermekek. És mindenki odateszi a maga kis virágát a Szűzanya lábához. Ahogy nő a virágtenger, egyre hangosabb lesz az ének és az imádság is: Janta Maria, Madre di Dio, prega per noi!

Ünnepe van, valóságos ünnepe Olyan, amely beleszól az életbe, amely életet tud önteni a farszító, lelketlen hétköznapokba.

Rövid séta a Gianicolón

Rég óta furja a kíváncsiság az oldalmat a déli ágyudörgés miatt. Ahogyan elérkezik a 12 óra, másodpernyi pontossággal felbuzognak a szirénák és eldördül egy ágyulövés. Nem nagy dolog, de még sem közönséges esemény. Megtudtam, hogy a Gianicolón ágyuzták ki a délet. Elindultam tehát a dörgés irányában.

Azonban nem olyan könnyű odáig jutni. Akármilyen rövid is az út — és ez Rómában általánosan érvényes — valamilyen nevezetes látnivaló bizonyára megállítja az embert. Csak éppen, hogy lekanyarodhatunk a Viktor Emánuel hídról, egy kis meredek kapaszkodó végén pompás kilátó, szökőkút, ősrégi templom és kolostorépület fogadnak. Szent Onofrius-temploma. A XV. század közepén építették Szent Ferenc harmadik rendjének testvérei. Azután Szent Jeromosról nevezett temploma lett. A kolostorépület ajtaján a leveles lánán még áll a felírás: „R. P. Gerolomini” A rend ma már nincs meg, feloszlatták.

A templom bejárata fölött és a kolostor portikájában Domenichino freskói díszítik a falat. Bent a templomban Domenichino és Pin-

turicchio freskói fogadnak. Az egyik oldal-kápolnában Mezzofanti bíboros hamvai nyugosznak. Azé a Mezzofantié, aki 70 nyelvet és tájszólást beszélt. Egy másik kápolnában Torquato Tasso sírja van. A haldokló reneszánsz nagy költője, a „Felszabadított Jeruzsálem” énekesé kéri itt a látogatót a sírköve vésett szavakkal: „Ora pro me”.

A régi kolostorépületben ma Tasso-múzeum van. Itt van a szive, írószerszámai, halotti maszkjai, levelei és apróbb tárgyai.

A templomtól nem messze áll Tasso tölgy-

fája. Korhadt, vén törzs, már csak úgy tud egyenesen állni, ha vasrudak támogatják. Mellette jobbról, balról fiatalabb tölgyek állnak őrt. A márványtábla azonban nemcsak Tassóról beszél. Ott van Néri Szent Fülöp neve is. Igen, az van odáírva, hogy Róma vidám, népszerű Szentje ide járt ki Róma ifjúságával énekelni, imádkozni; de még egyebet is merészelt tenni: tra liete grida si faceva con fanciulli fanciullo sapientamente — vidám kurjongatások között gyermek tudott lenni a gyermekekkel.

Az argentinai olaszok világitótornya felől most is vidám kurjongatás hallatszik. Jó lesz már arra tartani, mert közeleg a 12 óra, az ágyuszó ideje. Ott várják az olasz kölykök „tra liete grida” a nagy pukkanást. Pontosan 12 órakor végbe is megy a nagy esemény. Csak most veszem észre, hogy mennyire vagyunk itt és hogy mennyire nem nehéz — facersi fanciullo con fanculli — gyermekké lenni a gyermekek között.

A feloszlátott nagyváradai Kereskedelmi Csarnok iskolájának sorsa

A Csarnok jogutódja köteles gondoskodni az iskola fenn-tartásáról?

Nagyvárad. Saját tud. A minisztertanácsi határozattal feloszlátott nagyváradai Kereskedelmi Csarnok felszámolására alakult bizottság megkezdte működését. Átvette a Csarnokot, lezárta a könyveket, csak az intézmény által fenntartott lány és fiú felsőkereskedelmi iskolák sorsáról nem történt semmilyen intézkedés.

A kereskedelmi iskolát, amelyet 1888-ban Propper M. János tanár alapított, negyven évvel ezelőtt vette át a Kereskedelmi Csarnok és az impérium változása után is a testület vezetése alatt maradt. Az iskola megkapta a nyilvánossági jogot és annak fenntartásához nyilvánossági jogot és annak fenntartásához a Kereskedelmi Csarnokon kívül hozzájárult a is. Az iskola kebelében hosszú időn keresztül tanonciskola is volt, ezt két évvel ezelőtt szüntették meg. A fiútagozatnak jelenleg 92, a leányiskolának pedig 90 növendéke van.

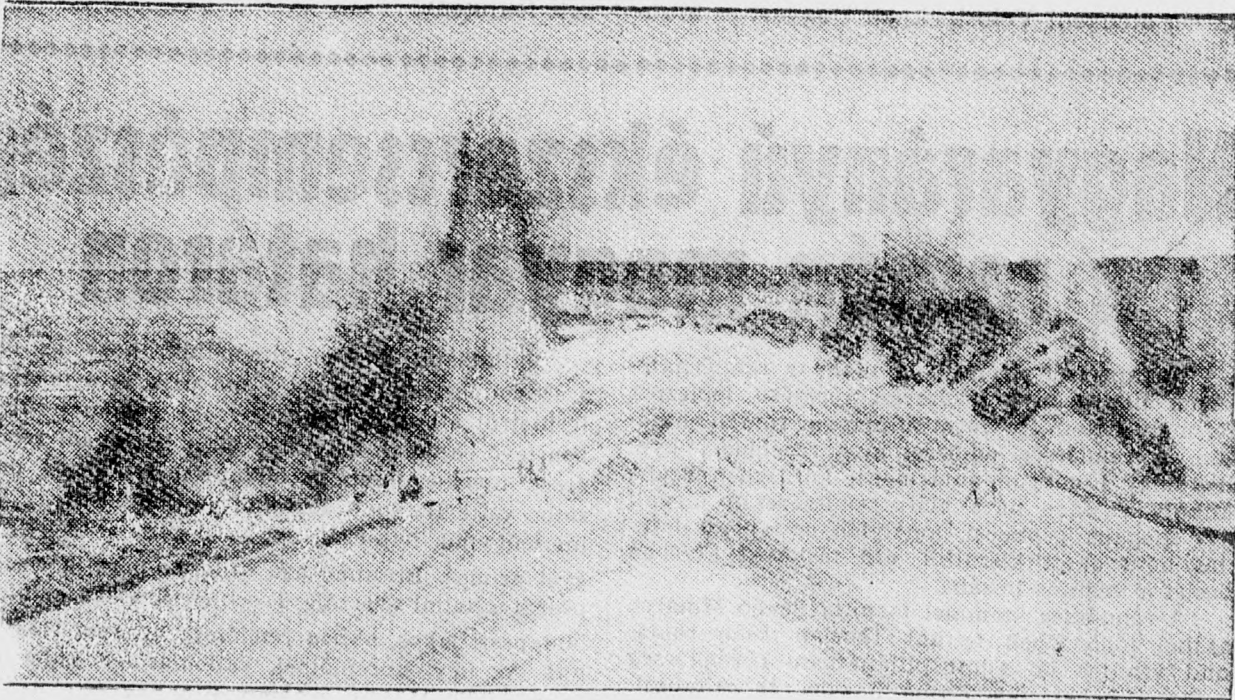
A Kereskedelmi Csarnok vagyonát nyolc-tíz millióra becsülik

és jogász körökben az a vélemény alakult ki, hogy a tényleges, valamint a már nyugdíjba vonult tanárokkal szemben vállalt kötelezettségek a Csarnok jogutódjára szállnak át. Egylő-

re a szülők, tanárok és növendékek teljes tájékoztatásában várják az ügy további fejleményeit.

Utóbbi jelentés szerint a Kereskedelmi Csarnok által fenntartott fiú- és leányliceumok növendékei befejezhetik az idei tanévet s a tanárok erre az időre természetesen megkapják fizetésüket. A felszámolás tehát — pillanatnyilag — nem érinti az iskolát, illetve annak növendékeit és tanárait. Ami a későbbi lehetőségeket illeti, valószínű, hogy az Állami Kereskedelmi Liceummal párhuzamosan osztályokat állítanak majd fel, ahol a Társulati Kereskedelmi Liceum tanárai is elhelyezést nyernek és folytathatják további működésüket.

A feloszlátott Kereskedelmi Csarnok volt elnöke Farkas István egyébként — az egyik legutóbbi értekezleten — kijelentette, hogy a Csarnok volt vezetősége illetékes tényezőknél eljár a feloszlátó intézkedés hatályon kívül helyezése érdekében. A Kereskedelmi Csarnok ugyanis — mondotta Farkas István — közvetlen kapcsolatban állott a kereskedőkkel, akiknek díjtalanul tanácsokat adott s hetven évi működése alatt bebizonyította, hogy mindenképp nagyon is szükséges szerv.

3000 útéptő munkás jelenlétében végezték el a német birodalmi állami autó-út legnagyobb robbantását. Saarmund mellett. A robbantáskor 20 ezer kgr. robbanóanyag vetette fel a mo-csaras talajt. A felszínre dobott homokréteg lesz az új út alapja

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELOFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt délnyugati nyugati szél, változó felhőzet, sok helyen köd, eső és havas eső lehetséges. Nappal olvadás, éjszaka mérsékelt fagy. Több helyen sikosság.

**KIRÁLYI VADÁSZAT ARADMEGYÉ-
BEN.** Bucaresti. Saját tud. Péntek óta az arad-
megyei Kisjenő környékén nagy királyi vadá-
szat folyik, amelyen több bucaresti diplomata
is résztvesz, a király meghívottjaként.

Felolvadt a Duna-delta jégtorlasza. Bucures-
ti. Saját tud. Vasárnap egész nap olvadás volt
Bucurestiben. A Duna alsó folyásának vidékén
2-4 fok meleg volt vasárnap, ami a Duna jegé-
nek olvadását eredményezte. A hajók most már
át tudták törni a Duna-deltában keletkezett jég-
torlaszokat.

**DR. CIOLOCA EMIL AZ UJ NAGYVÁ-
RADI PÉNZÜGYIGAZGATÓ.** Nagyvárad. Sa-
ját tud. A nagyváradai pénzügyigazgatóság ki-
velési osztályának vezetésében mélyreható szem-
élyváltás történt. A pénzügyminiszter ér-
demeinek elismerésével Horia Niculescu pénz-
ügyigazgatót inspektorrá léptette elő és új ál-
lomáshelyét a közeli napokban már ki is jelöl-
lik. Ugyanakkor a miniszter pénzügyigazgató-
vá léptette elő dr Cioloca Emilt, aki beavatot-
tak szerint a távozó Horia Niculescu utódja
lesz Nagyváradon.

**Közügyűlést tartott a nagyváradai Építőiparosok
Szövetsége.** Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap tar-
totta meg rendes évi közgyűlést az Építőiparosok
Szövetsége. A közgyűlést Pintér István mér-
nök, a szövetség elnöke nyitotta meg. Beszédében
a szervezettség jelentőségét fejtette. Utána Sin-
ger Endre ügyvezető elnök olvasta föl jelenté-
sét a Szövetség múltévi működéséről. A pénzügyi
és egyéb jelentések elhangzása után sor került az
új vezetőség megválasztására. A szövetség elnö-
kévé egyhangulag ismét Pintér István mérnököt
választották meg. Tiszteletbeli elnökök lettek:
Singer Endre és Fenessy László. Ügyvezető elnö-
kök: Zagyi Mihály és Bizám Ernő. Alelnökök: Mi-
hut György, pénztáros Mell János, jegyzők: Stern
Béla, Boldizsár Imre és Bauer Viktor.

MEGHALT LÁSZLÓ FÜLÖP FIA. Lon-
donból jelentik: Néhai László Fülöp, világhírű
magyar festőművész második fiát Délfrancia-
országban, feleségével együtt autószerencsétlen-
ség érte. Mint most Londonból jelentik: a fia-
tal László, aki súlyosan megsérült, szombaton
este a gondos orvosi ápolás ellenére meghalt.

**A bérleti deklarációkba be kell írni a hérbé-
adatlannal maradt lakásokat is.** Az adótörvény
rendelkezései szerint január hó végéig kell be-
nyújtani a bérleti deklarációkat, mert ennek el-
mulasztása igen érzékeny bírásgolásokot von ma-
ga után. Felhívjuk tulajdonos társaink figyelmét
arra, hogy abban az esetben, ha házaikban eddig
bérbe kiadott lakások, vagy lakásrészek, jelenleg
bérbe kiadva nincsenek, úgy a deklarációkban ezt
a körülményt említék meg, mert ennek elmu-
lasztása esetében a kincstári hatóságok vizsgálá-
sát indíthatnak, annak kiderítése végett, hogy
miért jelentett be a háztulajdonos jelenleg keve-
sebb bérlet, mint az előző években. A bejelentés
céljaira szövetségünk központi irodájában, Nagy-
várad, Cosbuc-utca 4. az előírásoknak teljesen
megfelelő űrlapokat tartunk rendelkezésre és
azokat kívánatra ki is állítjuk. Azok a háztulaj-
donosok, akiknek elemi adó alá eső életfoglalko-
zásuk van; a folyó hó végéig okvetlenül adják be
adóvallomásaikat. Azok a háztulajdonosok, akik-
nek az utcára kihelyezett cégük van, az erre a
célra szolgáló „borderoun” rójják le a cégük után
járó repülőbélyeget. A borderou az adózónál ma-
rad és az ellenőrző hatóságoknak felmutatandó.
A nagyváradai Háztulajdonosok Szövetsége ügy-
vezető elnöksége

**Szatmáron négy ember halt meg ragályos be-
tegségben.** Saját tudósítónktól. A szatmári városi
főorvosi hivatal jelentése szerint, a város terüle-
ten az elmúlt év folyamán mindössze négy halá-
losvígü ragályos megbetegedés történt, holott az
előbbi évek folyamán, főleg a hastífusz és a to-
rokmebetegek folytan, jóval nagyobb volt a
ragályos betegségben elhaltak száma. 1938-ban
Szatmáron 319 ragályos beteget tartottak nyilván
és összesen 2043 védőoltást alkalmaztak.

VÉGETÉRT A KARÁCSONYI SZÜNET.
Bucuresti. Saját tud. Hétfőn végetért a kará-
csonyi vakáció az iskolákban és az előadáso-
kat mindenütt megkezdték. A bíróságok is
újából megkezdik a munkát. A hatóságok a víz-
kereszttel kezdődött háromnapos szünet után
ma, hétfőn délután dolgoznak először.

**Nyugalombavonulás ötvenéves papi működés
után.** Temesvár. Saját tud. Werler Péter
nadrági plébános közel ötvenévi papi működés
után nyugalombavonult. A közkezdelt plébános
1866-ban született Dettán és ez év júniusában
lesz aranyismerés jubiláns. 1921 óta plébános
Nadragnak és az ő nevéhez fűződik a templom
újraépítése. Pacha Agoston dr megyéspüspök
Hausner Hermann bilédi káplánt bízta meg
a nadrági plébánia vezetésével, míg Zenz
Ádám újpécsi káplán Bilédre került káplánnak.

**ÖNKENT JELENTKEZETT EGY ÜGYNÖK,
AKI FELMILLIÓ LEIT SIKKASZTOTT.** Temes-
vár. Saját tud. Hétfőn reggel jelentkezett az
ügyészségen Schlosser Armin 52 éves kereske-
delmi utazó és elmondotta, hogy többrendbeli sik-
kaszást követett el. Schlosser az Első Temesvári
Textilipar R. T. és a Mercur szövőde lugosi cég
utazója és cégei nevében több vidéki ügyletet,
megrendelést bonyolított le. Vallomása szerint
ezeket a cégeket körülbelül félmillió leivel káro-
sította meg. A megtévedt és önként jelentkező
ügynök vallomásáról, majd részletes kihallgatásra
átkísérték a rendőrségre. Az ügynök hosszabb idő
óta áll a károsult cégek szolgálatában és mind-
díg általános megelégedéssel látta el kötelezettsé-
gét.

A KATOLIKUS EGYHÁZ DANIÁBAN.
A Szent Anzgar-egyesület kiadásában most
jelent meg a katolikus Dánia évkönyvének
nyolcadik kiadása, melynek címe „Katolsk
Handbog for Danmark”. Ezt a társulatot
1853-ban alapították, ugyanakkor, amikor az
első katolikus dán lap is alakult. Abban az
időben természetesen még nem volt hierar-
chia Dániában, hanem csak az északnémet
apostoli kormányzóhoz tartozott. A dán
apostoli vikáriátust 1922-ben alapították meg
s annak első püspöke egy premontrai kano-
nok lett. A katolikusok száma 25 ezer, akik-
nek egyharmada a fővárosban él, öt plébá-
niára elosztva. A papság száma 91, akik kö-
zül azonban még mindig csak 14 a dán ere-
detű pap. Élnek egyesületi életet élnek a ka-
tolikusok s 26 egyesületben vannak meg-
szervezve. Nevelőintézeteiknek igen jó híre
van, különösen a Szent Kanutról nevezett
kollégiumnak, amit a jezsuiták vezettek. Az
összes plébániák száma 30, de mindegyik
plébánia mellett egy-egy szabadiskola és vándor-
könyvtár is működik.

Nagykároly élete dióhéjban. Szatmári saját
tudósítónk jelentése. Nagykároly város vezetője
részletes kimutatást készített elmúlt évi munká-
járól. Ebből mindenekelőtt megállapíthatjuk,
hogy a gazdasági tengődés útjára jutott egykori
megyeszékhely polgársága nem valami virágzó
anyag körülmények között él. Ugyanis a város
1939 március 31-én lejáró költségvetésének vég-
összege 10 millió 360 ezer lei, a bevétele ezzel
szemben 1938 december 31-ig 5.687.553 lei volt. Tehát
kilenc hónap alatt a költségvetésnek aig 60
százaléka folyt be, ami az eltelt idővel nem ara-
nyos. A városi ügyosztályok az elmúlt év folya-
mán 7259 ügyiratot intéztek el, míg a kiadott bi-
zonyítványok száma 5960. A rendőrség egy év
alatt összesen 7890 ügyet intézett el. A szegények
segélyezésére pénzben és természetben a nagyká-
rolyi jótékony egyesületek 220 ezer leit fordít-
tottak.

TELJES MAGYAR-LATIN MISSZALE

Egész vászonkötés, vörös metszés 303 lei,
egész vászonkötés, arany metszés 338 lei, bőrkötés,
vörösmetszés 576 lei, bőrkötés, arany-
metszés 648 lei. — Fordította, bevezetéssel és
magyarzatokkal ellátta Szunyogh Xav. Ferenc
— Tartalmazza az összes szentmiseszövegeket.

Román táncok bemutatása Londonban. Bu-
curestiből jelentik: A londoni „Albert Hall” ter-
mében tartják meg január 6, 7 és 8-án a nem-
zetközi népies táncversenyt, amelyet az „En-
glish Folk Dance and Song Society” országos
egyesület rendez meg. Emlékeztet, hogy 1935
nyarán az ugyancsak Londonban megrendezett
táncversenyen a román résztvevők (călusalii)
nagyon szép eredményt értek el. Annak idején
az angol sajtó is hosszú ideig elismeréssel írt
a román résztvevők teljesítményéről és a nem-
zeti táncok nagy sikeréről. Ebben az évben új-
ból felkérték Romániát, hogy vegyen részt a
versenyen és ezt a meghívást a versenyzők el
is fogadták és elutaztak Londonba. Az óségi
„călusalii”-táncnak már azért is óriási sikere
volt, mert ez a román tánc nagyon hasonlít az
ugyanevezett „Hobby-Horse” óségi angol tánc-
hoz. A Nemzeti Propagandaügyi Államtitkárság
határozata értelmében ebben az évben az arge-
s megyei csoport utazott el Londonba, valamint
a bucovinai táncosok egy csoportja. A csapatot,
amely 12 tagból áll, Stan Grigore vezette az
angol fővárosba. Az a tánc, amelyet a román
„călusalii”-k bemutatnak, nemcsak egyszerű
tánc jelleggel bír, hanem egyben az ősi szoká-
sok bemutatása is lesz. A Nemzeti Propaganda-
ügyi Államtitkárságnak az a célja, hogy ily-
módon is hozzájáruljon az angol-román kultu-
rális kapcsolatok kimélyítéséhez.

**HAMIS UTLEVÉLGYÁRTÁS A DÉL-
AMERIKÁBA VÁNDORLÓ ZSIDÓK RÉSZÉ-
RE.** Marseilleből jelentik: A hatóságok letar-
toztatták Paraguay állam konzulját és egy
Max Goldberger nevű ügynököt, akik hamis
utlevélgyártással foglalkoztak. A konzul Gold-
berger közvetítésével jó pénzért hamis utleve-
leket állított ki a Délamerikába kivándorolni
szándékozó zsidóknak. A botrány úgy pattant
ki, hogy a napokban egy Kamení nevű bank-
árnak adtak utlevelet tizezer francia frank
és 1500 dollár ellenében. Kamení azonban ész-
revette, hogy az utlevél hamis és feljelentette
a konzult és az ügynököt.

**A FÉNYKÉPEZÉS SZÁZÉVES JUBI-
LEUMÁT ÜNNEPELTÉK A FŐVÁROSI
FÉNYKÉPÉSZEK.** Bucuresti. Saját tud. A
fővárosi fényképészek szombaton este céhük
díszülésének keretében ünnepelték a fény-
képészet százéves jubileumát. Január 7-én
volt ugyanis száz éve annak, hogy Arago, a
híres francia fizikus bemutatta a Párizsi Tu-
dományos Akadémiának Niepce és Daguerre
találmányát, amit aztán a francia kormány
magas évváradekért megvásárolt.

**Betörőbandát alakított, Tordán azonban el-
fogták a szatmári fogház szökevényét.** Szatmár.
Saját tudósítónktól. A tordai rendőrség szom-
baton a szatmári ügyészségre szállította Hoban
Vasile földművest, aki a szatmári fogházban töl-
tötte két éves fogházbüntetését, de onnan egy
örizetlen pillanatban megszökött. Hoban betörő-
bandát alakított. Sebespatak községben kifoszt-
ottak Ruzs György gazdálkodó lakóházát s
a nagymennyiségű ruhaneműeken kívül negy-
venezer lei készpénzt zsákmányoltak. A lopott
holmi egy részét Hoban Nagykarolyban érté-
kesítette, majd Tordára ment, ahol egy razzia
során elfogták. Cioc Gheorghe és Szabó
György vámfalusi földművesek személyében a
megrögzött betörő bűntársait is letartóztatták.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkeres-
kedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB AJANDEK!

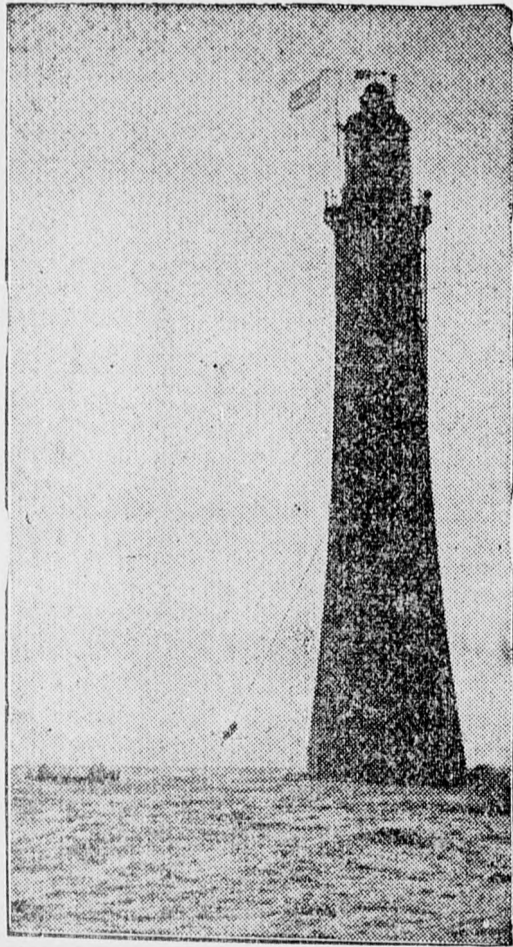
**Halálraagyott a várad országuton egy ré-
szeg ember.** Nagyvárad. Saját tud. A fegyvasár-
helyi csendőrség hétfőn délelőtt jelentette az
ügyészségnek, hogy Trai Mihály 51 éves vásár-
helyi lakost, a várad országuton eszméletlen ál-
lapotban találták. Trai Mihályt beszállították a
közkórházba, de már nem tudtak segíteni rajta.
Működés nélkül meghalt. A bevezetett vizs-
gálat szerint az öreg földműves részegen vágott
neki az utnak, az országuton összeesett és az éj-
jeli nagy hidegben megfagyott. Az ügyészség
megadta a temetési engedélyt.

*** A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-
hajtó a dr Földes-féle Solvo pirula.** Székrekedés,
bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfu-
vadás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyu-
lást nyújt. Egy doboz ára 20 lef. Minden városi és
vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Az idegenek szállodai nyilvántartása. Bucu-
restből jelentik: A turisztika átszervezéséről
szóló törvény 48-ik cikkelye értelmében az utasok
a szállodákba vagy penziókba való érkezé-
sükkor nyilvántartási lapot kapnak, amelyben
pontosan fel vannak tüntetve a lakhatási felté-
telek. A nyilvántartási lapok átadása kötelező,
annak elmulasztását kihágásnak minősítik és
500 leitől 2000 leig terjedő pénzbírással sújtják.
A Nemzeti Turisztikai Hivatalt az a cél vezeti,
hogy ezeket a nyilvántartási lapokat, amelyekbe
kizárólag a szükséges adatokat vezetik be, egy-
ségestse, éppen ezért úgy intézkedett, hogy erre
a célra külön könyvecskéket állítsanak elő, ame-
lyek összesen 100 lapot tartalmaznak és ame-
lyeknek megváltása 13 leibe kerül. Ezeket a
könyvecskéket a Nemzeti Turisztikai Hivataltól,
Bucuresti, Wilson utca 8 szám, vagy pedig a
„Societatea României”-től Doamnei utca 1 szám,
II-ik emelet, lehet beszerezni.

MICHELANGELO, RAFAEL, TIZIAN
A TENEREN. *Genovából jelentik: Csütör-
tökön mintegy harminc darab, a XV. szá-
zadból való olasz festményt raktak a Rex ne-
vű olasz hajóra sanfranciskói rendeltetéssel,
ahol a művészeti világkiállításon kerülnek
bemutatásra. A műalkotások között Michel-
angelo, Rafael, Tizian, Botticelli és Tinto-
retto festményei szerepelnek. A festmények
teljes értékét mintegy 600 millió frankra be-
csülik.*

Temetés. Üzv. Nyerges Gusztávné született
Szabó Ida 69 éves korában Nagyváradon elhunyt.
Temetése kedden délután 3 órakor lesz az Oltenia
utca 12. számú gyászszobán. (Erdélyi „Concordia”.)

Egy angol világítótorony öre súlyosan megbete-
tegedett, de a mentőhajó az erős hullámverés
következtében nem tudta megközelíteni a vilá-
gító tornyot s ezért a súlyos beteget sodrony-
kötélen engedték le egy csónakba. Képünk
erről készült.

Zürichi nyitás. Párizs 11.68, London 20.72 fél,
Newyork 442 hétnyelcad, Brüsszel 74.80, Milánó
23.30, Amszterdam 240.85, Berlin 177.62, Prága
15.15, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Földalatti táviróvezeték építet a CFR. Bu-
curestiből jelentik: A CFR vasútigazgatóság el-
határozta, hogy tavasszal földalatti táviróvezeté-
ket létesítenek az egyes állomások között, mi-
vel az oszlopokon levő földfeletti vezeték nem
bizonyultak megfelelőeknek és a legtöbb vasúti
szerecséltenség, amely az utóbbi időben tör-
tént, a táviró hálózat hiányosságának tulajdo-
nítható.

Segélykiáltás. Nagyvárad. Saját tud. Töpö-
rődött, kis öregasszony állított be a szerkesztő-
ségünkbe. Ahogy ránézünk, szinte mosolyog-
nánk, ha nem lenne olyan szomorú, amiket be-
szél. Az a fényes, bű hócipő, amely élénken elüt
rongyos kabátjától, nem farsangi maszk, hanem
a szomszédasszony könyörületessége. Jóságos
kölesön arra az időre, amíg néhány lépést tesz,
hogy saját maga, 86 éves édesanyja, szivbajos
nővére és annak tehetetlen kisleánya érdekében
szót emeljen. Csak így, ebben a kölcsönkért hócipőben
jöhetett el, mert nincs lábbelje, pedig
köszvényes, öreg, nem járhat mezítláb. Nyolc-
vanhat éves öreg anyja, szivbajos nővér, munka-
képtelen unokahug. Mit is mondhatna még?
Ugy hiszünk minden érzőszívű ember, ha tehe-
ti, segít ezen a szerecséltény asszonyon, aki —
valami kézimunkát, vagy segítséget kér. Remél-
hető, hogy nem könyörög hiába, s azok, akik
tehetik, nem tagadják meg a támogatást. Serecs
Juliától, aki Doina-utca 18. szám alatt lakik, —
amíg a házigazdája otthonából ki nem teszi.
Mert — ez is még tragédiájához tartozik, —
három hónapja lakbérét sem tudta kiegyenlí-
teni.

Nagyváradai törvényszéki hírek. Nagyvárad.
Saját tud. A törvényszék ma ítélt Rostás
Barna széplaki cigány ügyében, aki még a múlt
év szeptemberében álkulccsal behatolt Kovács János
széplaki gazdálkodó lakásába és onnan nagy-
mennyiségű értéktárgyat és készpénzt ellopott. A
betörő cigányt 1 évi börtönbüntetésre ítélte a tör-
vényszék. — Ugyancsak ma tárgyalta a törvény-
szék Puskás György és Vanca Mihály betörők
ügyét, akik annakidején az összes jobbnevű vá-
radj kereskedők üzleteit végigfosztogatták és a
lopott árut részben orgazdálnál, részben az ócs-
kapiácson adták el. Ebben az ügyben január 16-ra
halasztották az ítélelhirdetést.

Bucuresti—Athén 3:2 (2:0). Athénből jelen-
tik: Ötven néző előtt, szeles, esős időben játszo-
ták le tegnap a Bucuresti—Athén labdarugó mér-
kőzést. A Bucuresti csapat jó játék után 3:2 (2:0)
arányban győzött. A gólokat Prasler (3-ik perc),
Auer (10-ik perc) és Barátky (64-ik perc) rúgták.

BEKÜLDÖTT HIREK

A nagyváradai Katalin-telep műkedvelői szép
sikerral adták elő vasárnap este a telep katolikus
kulturházában a „Vadvirág” című operettet. Zsu-
folásig megtöltötte a közönség a nagytermet és
szünni nem akaró tapssal jutalmazta a szereplők
kedves játékát. Szántai Sándorné műkedvelőktől
szoklatlan szépséggel alakította a falun ne-
velt Évike szerepét, míg Kardos Károly a vidéki
nagyapa szerepében egészséges humorával igazi
jókedvet sugárzott a közönségre. Egyébként a
többi szereplők, név szerint Szilágyi Rózsai, Gaál
Piroska, Péntes Emma, Szabó Irén, Bende Ilus,
Kardos Elemér, Fábrián József, Kindle László, Lu-
gosi Béla, Juhász Lajos és Nagy József — vala-
mennyien közreműködtek abban, hogy egy ked-
ves estét szereztek a közönségnek. A táncokat
M. Antalffy Margit táncnagynő tanította be.

Nagyszerűen sikerült az aradi Magyar Bál.
Aradról jelentik: Társadalmi különbségre való te-
kintet nélkül gyűlt össze szombaton Arad város
magyar lakossága, hogy a hagyományos Magyar
Bál keretében egy éjszakára elfelejtse napi gond-
jait. A jókedv és őszinte összetartozás jegyében
lezájlo mulatságon megjelentek a helyi hatóságok
vezetői, valamint a város csaknem valamennyi
számottevő előkelősége is. A hatóságok részéről
ott voltak: Georgescu Petre parancsnokló tábor-
nok, Riscutia Moise helyettes polgármester, vala-
mint Slavescu Joan vezérkari százados. Résezt
vett a mulatságon továbbá a helybeli és vidéki
társaságok színe-java, így: Purgly László, Kintzig
János és Justh János volt főispánok, dr Parecz
Béla, dr Széll Lajos, dr Lakatos Ottó minorita
plébános, Kovács Zoltán református lelkész, Dé-
nes Béla evangélikus lelkész, Bódis József pécs-
kai római katolikus lelkész, Takácsy Miklós, gróf
Porcia Lajos, báró Bornemissza Károly, dr
Szuchy Pál, Vásárhelyi János, dr Prohászka
László és még számosan. A táncteremben tomboló
jókedven kívül, élénk hangulat uralkodott a fala-
tozóknak is, ahol az iparos hölgyek külön sátrat
állítottak fel. A pompásan sikerült táncmulatság
megrendezését az idén a Polgári Jótékony Nő-
egylet vállalta s ennek a feladatnak élén Bor-
sos Bélánéval szinte csodát művelve, minden el-
ismerést megérdemlően, megfelelt.

Színes pósta

*

A GYARMATOK

kérdése egyre élénkebben foglalkoztatja a világ-
politikát s ennél fogva a nagyközönséget is. Azt
azonban kevesen tudják, milyen régi időkre te-
kinthet vissza a gyarmati politika. Mindenesetre a földrészek
felfedezésével függ össze, de
már a föníciaiak idején is talá-
lunk gyarmatokat, illetve gyar-
matosító államokat. A közép-
korban az olasz városok s a né-
met Hanza, a német rend ala-
pítottak számos gyarmatot. Leg-
nagyobb jelentőségre a gyarmatpolitika a XIV.
századtól kezdve emelkedett, amikor Amerika,
Azsia és később Ausztrália lettek a gyarmato-
sítás célpontjai.

MIT OLVASNAK AZ UJSÁBAN AZ ANGOLOK?

Angliában évekig tartó statisztika alapján,
pontosan megállapították a lapok, hogy olvasóik
mit olvasnak leginkább a napilapokban. Első
helyen a szenzációs rendőri riportok
állnak, gyilkosságok, betörések, sze-
rencsétlenségek leírásai. Második
helyen az udvari hírek, különösen, ha
valami pikantéria is van bennük.
Aztán következnek a házassági és
válási hírek az előkelő társaságból. Negyedik
helyen végre komolyabb dolgok jönnek a kül-
politika, a belpolitika, majd a szórakoztató dol-
gok, a regény, a hírrovat, a vegyes apróságok és
csak azután a sport, bár az ember azt hiszi,
hogy az angolok jobban érdeklődnek a sport-
hírek iránt. Másik része a statisztikának arról
szól, hogy az átlagolvasó mennyit olvas el lap-
jában? Az eredmény az, hogy a férfiak általá-
ban a lap felét hagyják olvasatlanul, a nők csak
a harmadát, viszont a fiatalok rendszerint ele-
jétől végig elolvassa az egész lapot. Valószínű,
hogy maguk a szerkesztők is sokat tanulnak eh-
ből a statisztikából, hiszen sok tekintetben hozott
meglepetést.

3000 LEI HÁROM PERC BESZÉLGETÉS.

Pár év óta közvetlen telefonösszeköttetés van
Párizs és Amerika között. Bármelyik párizsi, sőt
francia vidéki városi előfizető felhívhatja New-
Yorkot, vagy akármelyik Egyesült
Államokbeli várost, telefonon olyan
zavartalanul beszélgethet ottani és
ismerőseivel, mint a rendes helyi for-
galomban. A párizsi központ átkap-
csolja a hívót a pontosíró rádió-
állomásra, mely drótalan kapcsolatot ad Net-
cong amerikai rádióállomáshoz. Innen telefo-
vezetéken megy tovább a hang a newyorki köz-
ponton át a felhívott előfizetőkhöz. Az amerikai
telefonáló viszont egy másik, ugyancsak rövid-
hullámos rádióállomáson, a Lawrencevillein ke-
resztül a francia noiseaui állomással jön kapcsola-
tba s innen közönséges dróton a párizsi telefo-
hoz. A párizsi beszélő tehát külön vonaton be-
zél és külön hallgatja az amerikaiét s viszont.
Egy-egy három perces beszélgetés 3000 leibe ke-
rül, de úgylátszik megéri, mert egyre nagyobb
lesz a párizs—newyorki közvetlen telefon for-
galma.

OPIUM A KOLBÁSZBAN.

Nagyszabású ópiumcsempészet nyomára buk-
kant a minap a marseillei rendőrség. Néhány
nappal ezelőtt nagyobb rakomány kolbász érke-
zett külföldről a marseillei kikötőbe.
Amint a ládákat partra szállították,
az egyik leest és összetört. A rako-
dás munkáját ellenőrző vámtisztel-
nek feltűnt, hogy a ládában levő kol-
básznak furcsa, szokatlan színe van.
Alaposabb vizsgálat alá vették a gyanus árut és
nemsokára kiderült, hogy a kolbász héja hús
helyett ópiumot rejt magában. A veszedelmes
kábitószert tartalmazó szállítmány, melynek
súlya 500 kilogramm volt, elkobozták s egyúttal
letartóztatták azokat is, akiknek nevére a külö-
nös kolbászrakomány érkezett.

NEMET TALÁLMÁNY RABLÓK ELLEN.

Az utóbbi időben sok bankszolgálat támadtak
meg, ami a németeket arra ösztökélte, hogy vé-
dekezési módot eszeljenek ki. A németek a ter-
vet keresztül is vitték és ma a
rablóknak igazán nem ajánlatos,
hogy bankszolgálat megtámadjanak.
A szolgák táskájába, amelyben a
pénzt viszik, szerkezetet illesztettek,
amely addig, amíg a szolga testben
van, ártalmatlan, de amint egy rabló a szolgáról
letépi, a táskában elhelyezett szerkezet tüzelni
kezd a rablóra, ugyanakkor igen átható hangon
segélyt kérő kiáltásokat hallat. Ez azonban még
nem elég. A szerkezet lármát csap és belsejéből
sűrű fekete füst tör elő. Miután a gyakorlat be-
bizonyította, hogy ez a találmány nagyszerűen
bevált, az összes bankszolgálat és pénzes levél-
hordókat ilyen szerkezettel látták el.

RADIO

SZERDA, JANUÁR 11.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 12 Gramofonlemezek közvetítése. 13 Hírek adása. 13.15 A Tandin zenekar hangversenyének közvetítése. 14.10 Hírek. 15.10 Hírek. 18 Táncczene közvetítése. 19.05 Felolvasás hanglemezekkel. 19.50 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22 Hírek. 22.15 Előadás Griegről hanglemezekkel. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Etrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.10 Katonazene. 14.30 Lemezek. 17.15 Diákféltóra. 18 Rádió a rádióról. 18.15 A magyar nyelv művelésére keretében zongorasámok. 18.45 „Martos”. Előadás. 19.15 A magyar nyelv tisztaságáért. 19.20 Cigányzene. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30 Az Operaház előadása: „Iphigénia Aulisban”. 21.40 Külügyi negyedóra. 22.50 Hírek. 23.40 Hírek német és olasz nyelven. 23.50 Lemezek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 12.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gyermekeóra. 19 Felolvasás. 19.17 Kamarazene közvetítése. 20 Felolvasás. 20.15 Munteanu Zsófia énekel. 21 A Szimfonikus hangversenyének ismertetése. 21.15 A Szimfonikus hangversenyének közvetítése az Athenaeumból. Molinari vezényletével. A hangverseny szünetekben hírek közvetítése. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez adása. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Közvetítés a Nyugati-pályaudvarról. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknak. 18.30 Operaházi zenekar. 19.35 A magyar nyelv tisztaságáért. 19.40 Versek. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20 Cigányzene. 21 „A vendég”. Rádiódrama. 22.40 Hírek. 23 Lemezek. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, JANUÁR 13.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Katonazene közvetítése. 19 Felolvasás. 19.15 Szórakoztató zene adása. 20 Felolvasás. 20.32 Közvetítés az Operaházból. 23 Hírek. 23.15 Zene közvetítése egy étteremből. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Az óceán ipar politikai multja”. Előadás. 18.30 Az Aláestalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 18.50 A magyar nyelv tisztaságáért. 19.15 Sportközlemények. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20 A rádió szalonzenekara. 21.10 Kosztolányi Dezső-est. 22 Bartók Béla zongorázik. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, JANUÁR 14.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Cserkészóra. 18.15 A munka és örömszerzés órája. 19.15 Felolvasás. 19.32 Romániai énekkar hangversenyének közvetítése. 19.55 Moscu zongoraművész hangversenyének közvetítése. 20.10 Felolvasás. 20.25 Gramofonlemez közvetítése. 21 Üzenetek. 21.15 A Ghinda táncczenekar zenéjének közvetítése. 22 Hírek. 22.15 Táncczene adása.

Ki tartozik a bérleti helyiségeket karbantartani?

A nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége közli: Az általános magánjog és a városi lakásbérleti szabályrendelet rendelkezései értelmében: 1. A háztulajdonosok kötelesek a bérleti helyiségeket rendeltetésüknek megfelelő és használható állapotban a bérlőknek átadni. 2. A bérleti idő egész tartama alatt kötelesek gondoskodni arról, hogy a bérleti helyiségek szerkezeti és építési állapota, falai és felszerelése kifogástalanok és a közegészségségi állapotoknak megfelelőek legyenek. 3. Tartoznak a háztulajdonosok azokat a helyreállítási munkálatokat eszközölni, melyek a bére nem adott helyiségekben (udvar, lépcsőház, pince, stb.) merülnek fel és amelyek eszközölése a bérbeadott helyiségek használhatósága szempontjából szükséges. Ezzel szemben a bérlők tartoznak: 4. A bérletet és felszerelést a szerződési kikötéseknek és a helyiségek bérleti rendeltetésé-

nek megfelelő módon és tisztán, rendes gazda gondosságával használni, megóvni és a bérbeadót az ő rendelkezéseit igénylő hibákról értesíteni. 5. A bérlő az általa, hozzátartozói, alkalmazottai, vendégei, vagy albérlői által okozott hibákat azonnal helyreállítani tartozik. 6. A bérlő a lakást tisztán köteles visszabocsátani, ezalatt a bérlemény féregmentes állapota is értendő, különben a bérbeadónak az okozott kiadásokért felelős. A fentiekből tehát megállapíthatjuk, hogy a bérbeadó karbantartási kötelezettsége, csak a fentebb, 1. és 2. pont alatt felsorolt esetekre vonatkozik. Ha a bérleti időtartam alatt ilyen hiányok jelentkeznek, ezeket a bérbeadó a bérlő felhívására tényleg köteles helyreállítani. Ellenben a bérelt helyiségek további karbantartása a bérlőket terheli.

Elárverezetteti 20 millió dollár értékű műgyűjteményét az amerikai újságfejedelem

Várkastély, kolostor és más műkincsek W. R. Hearst tulajdonában

Newyork, január hó. William Randolph Hearst, a 75 éves amerikai újságfejedelem elhatározta, hogy árverésre bocsátja mintegy 20 millió dollárba becsült műgyűjteményét. Hearst gyűjteménye nemcsak Amerikában, hanem a világon is szinte egyedül áll. Evokek kesztül járták ügynökei a földkerekséget értékes műtárgyakért. Hearst ágensei nemtörődtek az árral, mindent megvásároltak, ami megtetszett. Még emlékeztet, hogy közvetlenül a háború után Hearst megvásárolt egy angol várkastélyt, a köveket megszámozta és úgy szállította át az Egyesült Államokba. Hasonló módon szerzett meg egy spanyol kolostort is. Akkoriban a világsajtó sokat írt és sokat tréfált erről az esetről.

A szakértők szerint a többmillió dolláros Hearst-kollekcióban olyan darabok is vannak, amelyekről csak most, az árverés során fog kiderülni, hogy nem egészen egyenes úton kerültek — persze Hearst tudta nélkül — az újságfejedelem birtokába. Csak leutóbb történt, hogy egy francia műtörténész Hearst san-simeoni kastélyának egyik ablakában felfedezte az a nevezetes francia üvegablakot, amelyet egy üvegfestő lopott ki pár évvel ezelőtt a régi templom falából.

A san-simeoni kastélyt Hearst részben a saját ízlése, részben műértők tanácsa alapján építette át múzeuma céljaira. A pompás épület

homlokzatán szentek és lovasok, antik és középkori márványszobrai díszítik. Két oldalán egy-egy spanyol harangtorony emelkedik. Ötven szobában halmozták fel Hearst kincseit, bútorokat, festményeket, képeket és fegyvereket.

A legnevezetesebb darabok Hearst kép- és fegyvergyűjteményében találhatók. A képtárban néhány Tizian, Van Dyck és Reynolds található. Középkori fegyvergyűjteménye, amelynek világszerte nincs párja, Eitel Friedrichnek, a német császár fiának tulajdonából került Hearst birtokába. Ezeket a nagyzerült darabok és gyűjteményeken kívül a szakértők szerint rengeteg sílány holmi is található Hearst gyűjteményében. A milliárdos csak kezdetben érdeklődött a műgyűjtés iránt, később azonban csak azért folytatta a vásárlásokat, mert már híre terjedt, hogy ő az Egyesült Államok első műgyűjtője és műértője.

Ugylátszik, a 75 éves Hearst most mégis jobbnak látta túladni a kincseken. Senki sem tudja határozottan, hogy mi indította erre az elhatározásokra. Valószínűleg tartják azonban, hogy a műkincsekért kapott mintegy 20 millió dollárt a vállalatba fogja fektetni. Ugylátszik, Randolph Hearst-öt, a kitűnő üzletembert bántotta, hogy 20 millió dollár tőke hever „holtan”, kamatozás nélkül kastélyának szobáiban. Ezt a holt tőkét akarja most kamatoztatható tőkére átváltoztatni.

23 Hírek. 23.15 Táncczene közvetítése a sinai kaszinóból. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekgyűjtés. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 14.30 Pontos időjelzés. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.18 Mesék. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Felvidéki Irodalmi Est. 19.20 Cigányzene. 20 A magyar nyelv tisztaságáért. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.50 „Aquincum csalógnya”. Csevegés. 21.20 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40 Hírek. 23 Táncczene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 A rádió szalonzenekara. 1.05 Hírek.

Pályázat

A Carei Római Katolikus Legényegyesület válaszmánya az egyesület vendéglője és hozzátartozó helyiségeknek 1939 április hó 1-től kezdődő bérletére pályázatot hirdet. Pályázati feltételek dr Nagy Gábor egyesületi ügyész rodájában megtekinthetők ahová a pályázatok 1939 január 15-én déli 12 óráig nyújthatók be.

Egyesületi választmány

Apróhirdetések

<p>Lakás szavanként 3 lei</p>	<p>Herbst óra-, ékszeraruház, Rezele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega ora 800—1000 lei és feljebb. Schaffhauseni ora 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vessék arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.</p>
<p>Keresek kettő kétszobás, komfortos lakást február 1-re. Cimeket a kiadóba</p>	<p>Megvételre keresek jó állapotban lévő modernebb ebédőt vagy kombinált szobát. Cimeket a kiadóba kérek.</p>
<p>Kiadó különböző butorozott szoba, fürdőszobával 1 vagy 2 személynek, esetleg teljes ellátással is. Nagyvárad, Str. Averescu No. 37.</p>	<p>Allást keres szavanként 1 lei</p>
<p>Adás-vétel szavanként 3 lei</p>	<p>Házvezetőnek menne plébániára is, Révészné. Nagyvárad, Str. Vasile Conta 22.</p>
<p>Eladó női télikabát és más ruhanemű. Nagyvárad, Str. Scoalei 10.</p>	

LEGUJABB

Chamberlain és Halifax római útjának végleges programja

Az angol államférfiak az olasz király-császárnál és a pápánál is látogatást tesznek

Londonból jelentik: A Chamberlain és Halifax római útjának végleges programját

Chamberlain

Halifax

megállapították. Eszerint a két államférfi kedden reggel indul el vonattal Londonból. Ugyanaznap délután a párizsi külügyminisztériumban közös teázásuk lesz Daladier francia miniszterelnökkel és Bonnet külügyminiszterrel. Este továbbutaznak Párizsból és szerdán délután érkeznek meg Rómába.

Rómában a Madama-villában lesznek elszállásolva. Szerdán délután lesz a megbeszélésük Mussolinivel s este Mussolini ünnepi ebédet ad a tiszteletükre a Palato Veneziában. Csütörtök délelőtt a király-császár fogadja őket s villásreggelin látja vendégül. Aznap délután egy ünnepi sportelőadás lesz a Mussolini Forumon a tiszteletükre, este pedig díszelőadás az operában, majd Ciano gróf külügyminiszter ünnepi lakomája következik.

Péntek délelőtt Chamberlain és Halifax XI. Pius pápánál tesz látogatást.

Szombaton Halifax Genfben utazik a Népszövetség tanácsülésére, Chamberlain pedig hazajön Londonba.

MIKOR LESZ UJABB NÉGYHATALMI ÉRTEKEZLET.

A Petit Journal arról ír, hogy Franciaország nem fogadhatja el újabb négyhatalmi értekezlet összehívását, mindaddig, amíg Franciaország és Olaszország között helyre nem áll a normális jóviszony.

ANGOL MINISZTERTANÁCS AZ IDŐSZERŰ VILÁGKÉRDÉSEKRŐL.

Londonból jelentik: A vasárnapi pihenőn vidéken tartózkodott angol miniszterek hétfőn visszatértek a fővárosba és délután 5 órakor megbeszélésre ültek össze, melyen a Chamberlain és Halifax római útjával kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. Ezenkívül sor került még a távolkeleti helyzet, a felfegyverkezés meggyorsítása és a palesztinai kerekasztal konferencia kérdésének megtárgyalására is.

A „Presse Association” a tanácskozásokkal kapcsolatosan arról értesül, hogy Chamberlain tagadó választ ad abban az esetben, ha Mus-

solini a Földközi-tengeri helyzettel kapcsolatosan területi változtatásokra jelentené be igényét. Chamberlainnek a francia-olasz viszály tekintetében az az álláspontja, hogy a vitás kérdések megtárgyalására nyílt kerekasztal-értekezletet kell összehívni.

Az angol sajtó úgy tudja, hogy Mussolini javaslatot fog tenni Chamberlainnek, hogy a jelenlegi Berlin-Róma-tengely helyett alakítsák meg a Berlin-Róma-London háromszöget. Ebben a kérdésben azonban Chamberlain álláspontja egyelőre nem ismeretes.

Az angolok a távolkeleti helyzet tekintetében erélyes lépésre határozták el magukat. Kínában való érdekeik megsértése miatt kereskedelmi megkorlátozásokra készülnek a japánok ellen. Ennek megfelelően az angol birodalom a gyarmatok és dominiumok súlyos vámtételekkel

terhelik meg a japán származású árukat, sőt részint behozatali tilalommal sújtják azokat. Az angolok számítanak arra is, hogy ezekben a megkorlátozásokban az Egyesült Államok is követni fogják az angol intézkedéseket.

HIRLAPI KÖZLÉS A BERLIN-RÓMA TENGELYRE VONATKOZÓ TITKOS SZERZŐDÉSRŐL

Londonból jelentik: A „Daily Express” diplomáciai levelezője nagy feltűnést keltő cikkben ismerteti a berlin-római tengely megalapításáról szóló olasz-német szerződést. A szerződést — mint emlékeztet — 1937. év tavaszán kötötték meg és a következő nyolc pontból áll:

1. A két szerződő fél kötelezi magát arra, hogy nem köt olyan szövetséget egyetlen hatalommal sem, amely a másik ellen irányulna.

2. A két szerződő fél állandó érintkezést tart fent az őket érdeklő politikai, gazdasági és művelődési kérdésekben.

3. Amennyiben a tengelyhatalmak egyiké ellen kihívatlan támadás történik, a másik fél azonnal katonai segítségnyújtásra köteles.

4. A katonai segítségnyújtás abban az esetben is kötelező, ha a szerződő felek bármelyikét közvetlen kihívással háborúra kényszerítik anélkül, hogy arra okot adott volna.

5. A két szerződő fél lépéseket tesz arra nézve, hogy a fentemlített kötelezettségeket katonai egyezményekkel is kiegészíthessék.

6. Amennyiben az egyik félnek a másik segítségével területi követelésekre vonatkozó bizonyos kívánásai teljesülnének, a másik félnek is joga van arra, hogy hasonló támogatást és faramodozást követeljen a szerződő fél részéről saját területének és befolyásának gyarapítására.

7. Mindkét fél köteles a szerződést teljes titokban tartani, ha csak közösben meg nem állapodnak annak nyilvánosságra hozatalában.

8. A szerződés korlátlan időtartamra köttetik, de 1 évi időtartamra fel lehet azt mondani.

A cseh hadsereg nagyobb szabású csapatösszpontosítást kezdett az Ungvár és Munkács fölötti határvonalon

Eddig 6000 katona, 170 nagy páncélautó és 70 kisebb páncélos kocsit vonult föl az illető vidékre

Budapestről jelentik: A Mai Nap című lap külön tudósítót küldött a magyar-ruszin határra, aki rendkívül érdekes telefonjelentést tett lapjának. A jelentés arról számol be, hogy a csehek Ungvár és Munkács vonalán nagyszabású csapatösszevonásokat végeznek. A cseh katonaság nagy tömegekben érkezik a határvonalra. Eddig 52 csapatszallító teherautót

számoltak meg, de ezenkívül gyalog és más szállítási eszközökkel is folyik a felvonulás. Eddig mintegy 6000 katona, 170 nagy páncélautót és 70 kisebb páncélos kocsit vonult fel a határvonalon. A csehek Ungvár és Munkács között háromszoros védelmi vonalat építettek ki. Az újonnan összevont ezredeket Morvaországból szállították a határra

Ujabb diplomáciai tiltakozás a nagyrejőci támadás miatt. A magyar kormány határbiztosító intézkedései

Budapestről jelentik: Az ismeretes nagyrejőci támadás miatt a magyar kormány újabb erélyes lépést tett Prágában. A magyar kormány utasította prágai ügyvivőjét, hogy ismételt komolyhangú bejelentést és egyben figyelmeztetést tegyen a cseh külügyminisztériumban. A magyar ügyvivő ennek következtében meg is jelent a cseh külügyminisztériumban, ahol kormánya nevében a történetkért sürgős megtorlást és biztosítékot követelt, hogy ha-

sonló esetek a jövőben ne fordulhassanak elő.

Ezzel kapcsolatban magyar hivatalos körök azt is közlik, hogy a diplomáciai lépéstől függetlenül a magyar kormány minden más szükséges intézkedést megtett a határbiztosítás tekintetében, még pedig olyan arányban, hogy a csehek láthassák, hogy az esetleges újabb erőszakosság beláthatatlan következményekkel fog járni

Olasz közbelépés történik Németországban a ruthén-kérdés végleges elintézésére

Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph értesülése szerint báró Vilani Frigyes kvirináli magyar követ hosszas megbeszélést folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel a cseh támadások ügyében. Kiszivárgott hírek szerint olasz kormánykörök hangulata legtöbbször mértékben Magyarország mellett nyilvánul meg. A Daily Telegraph arról is tud, hogy Olaszország közvetítésével a ruthén kérdés rövidesen odáig fejlődhetik, hogy a magyarok

kívánásának megfelelő megoldást nyerjen. Ciano gróf jugoszláviai és lengyelországi látogatása után ellátogat Németországba is, hogy a ruthén-kérdés nyugvópontra juttatása érdekében szükséges lépéseket megtegyje. Az angol lap valószínűnek tartja azt is, hogy ezután Magyarország, Lengyelország és Jugoszlávia is csatlakozik a Berlin-Róma-tengelyhez.